

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Fritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фермерське Видавнче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на ро. вулиці Фрічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

НА ДОПОМОГУ БРИТІЙСЬКІЙ ФЛОТІ.

Віскавіт Джелико піддає думку, щоб Канада давала через кілька наступних років по 36 мільйонів доларів кожного року на підтримання британської флотії, щоб подбала про ескадру з чотирох кружляків протягом наступних чотирох років будови, що коштувало-б приблизно 10 мільйонів доларів на рік, а також про один резервний кружляк. Він обрховує кошт втримання чотирох кружляків на \$4,290,000, і гадає, що Канада може в цьому напрямі ще більше допомогти, як він пропонує.

Оця сугестія віскавіта Джелико міститься в його заклянку до британських доміній — Австралії, Нової Зеландії, Південної Африки і Канади, щоб допомогли підтриманню флотії британської імперії, бо високі податки, підупадок торгівлі і значно збільшене безробіття серйозно тормують фінанси материнської країни (Великої Британії). Віскавіт Джелико навіть обрховує, скільки до припадо-б нового тятару на кожну особу в різних домініях, як що вони згодилися-б взяти на себе пропонувані ним суми для підтримання британської флотії.

Чи не не виглядає це підозріло, що такі плани предкладається саме тоді, коли Чемберлейн встановлює в Європі мир і багато говориться про роззброєння. Видко не дуже вірить Джелико у Льюкарнську угоду і балакає про роззброєння, бо коли-б ірив, то говорив-би про зменшення видатків на флоту, а не про збільшення.

А зменшення видатків на флоту і взагалі на озброєння, це одинокі розумна рада тоді, як населення країни стоїть під непосильними податковими тягарями. Віскавіт Джелико каже, що у Великій Британії фінансова скрута. Але-ж і в Канаді населення диває великанський тятар догву і стогне від податків. Канада й так видає на свою флоту останніми роками по \$1,400,000 річно і від 1910 року видала на нею \$54,286,499. А що за вжиток роблено з тої флотії за той час?

Воно ясно, що Льюкарнські угоди не можна брати за серйозну ознаку замирення європейських держав, коли всі ті держави надалі готуються до майбутньої війни. Ось Велика Британія і Франція як подруги, обі підняли Льюкарнську угоду, а на днях преса доносить, що в Парижі прирештовано французьку дівчину, Марту Морейль і трьох Англіяців, що пішла звідомлень преси, мають бути британськими платними шпיוнами, які добували військові плани та передавали їх Англіяцям. Продовжування шпיוнажі і контр-шпюнажі, далші воєнні приготування тих-же самих держав, що підписують угоди про мир, не переконують нікого, що ці угоди мають більшу вартість від того паперу, що вони на ньому написані.

ПУСТИМИ СЛОВАМИ НЕ ЗНИЩАТЬ БЕЗРОБІТТЯ.

Скільки то ми не наслушалися під час місських виборів у Вінніпегу, що безробіття в Канаді немає, що його вигадали комуністи. Русинські патріоти присягалися, що в Канаді є роботи скільки завгодно для тих, що хотять працювати. Але ці пусті слова все таки не знищили безробіття і не доказали, що воно комуністична вигадка.

Безробітті не дають спокою місській раді у Вінніпегу. Ветерани підняли такі добру кампанію в обороні безробітних і бапомічних своїх товаришів. Після виборів буржуазна преса вже не може замовчувати факту, що безробіття збільшається і стає дошкульним. Пише вона про нього майже кожного дня.

Дю Ворд, що завідує підлевоеним департаментом Червоного Хреста в Манітобі, заявляє, що умовини у Вінніпегу нині гірші, як були рік тому назад (гляди "Фрі Прес" з 7. грудня 1925). Для підтвердження своєї заяви він вказує на факт, що за протг останніх п'ятих днів в його офісі зроблено 400 просьб за негайною допомогою. Ворд каже:

"Підчас коли бизнес йде в гору, ніякої користі з того не дається безробітним. Числа занятих робітників не збільшуються нині, РОБІТНИКИ ВИКОНУЮТЬ ТЕПЕР В ЧОТИРОХ ГОДИНАХ СТЬЛКІ ПРАЦІ, ЩО ВОНИ ВИКОНУВАЛИ МИНУЛОГО ЛІТА В ВІСЬМОХ ГОДИНАХ. Нуджа нині далеко більша, як була вона в цім часі минулого року".

Ми певні, що Ворд до Комуністичної Партії не належить. Але він підтверджує ту-ж саму правду, яку говорять комуністи. Те-ж саме підтверджує заява В. Карона, вінніпегського агента Бекке-Брус компанії (гляди "Фрі Прес" з 8. грудня 1925). Він теж каже, що безробіття у Вінніпегу тепер гірше, як рік тому назад. Він заявляє:

"На жаль, робітники, що недавно прибули до міста, зваблені без сумніву поліпшенням в будівельній промисловості, зваблені ніяково качучи, не надаються до роботи по лісових кемпах. Гдне подолання є дуже пожелування гідне. Один бідний робітник просто упав нині з височення сид в мойому офісі".

Нарешті місський комітет від безробіття мусів податися і вирішив вдатися до провінціального правительства, щоб добитися від нього частинної допомоги для найбільш терплячих безробітних. Правда, великих надій на цю допомогу покладаати не можна, але цей крок є визнанням факту дошкульного безробіття.

Тех саме діється і в інших містах Канади, головню в промислових центрах на сході. Пусті слова політичних брехунів не закривають дійсності. Що-ж робить домініяльне правительство? Воно дальше вербує емігрантів в Європі, щоб збільшити армію безробітних і достарити канадійським капіталістам дешеvu робочу силу. Це дасть їм спромому дальше обнижувати заробітну платню робітників. Рятують так для безробітних як і для тих, що це мають працю, є тільки в організації.

"ГАЙДАМАЦКА ДЗІЧ".

Таким "компліментом" кинув часодис польської шляхти в Вінніпегу "Час", з 2. грудня 1925 р. в вічі своїм русинським союзникам.

"Гайдамацка дзіч!" В цьому все сказано. Русинам з "Укр. Голосу", і "Кан. Українця" лишається тільки втерти лице, якщо у них воно є. Тим Русинам, що цідувалися під час останньої місської виборчої кампанії з властителями "Часу" та "Газети Католічкої", що на їх шпальтах містили свої передвборчі відозви від імені десятків українських товариств та п'ять тисяч членів, тепер лишається тільки скласти візиту до своїх союзників "славинського походження" і подякувати за новий титул — "Гайдамацка дзіч", якою вони охрестили тих борців, що в листопаді 1918 року боролися за Львів.

В минулих числах "У.Р.В." подавано було виборчі відозви Русинів за підписом "Дра" Дика і Бонівського, які вони містили від імені українсько-польсько-німецько-російських товариств в цих газетах польської шляхти: в "Часові" та "Газеті Католічкій". А тиждень пізніше "Час" в редакційній статті називає Українців — "Гайдамацка дзіч".

Правда, він цего не каже впрот на адресу тих "поважних Русинів", що злучилися в Вінніпегу з польською шляхтою проти кандидата Комуністичної Партії. "Час" лише це на адресу тих українських борців, що в листопаді 1918 року склали свої голови за Львів, що боролися за Галичину проти армії Галера. "Час" називає їх "гайдамацькою дзічю". Він називає так тих, що боролися в армії Петрушевича не за комуністичну Галичину, але за таку, якої до недавня хотіли ті Русини, що нині злучилися з польською шляхтою в Вінніпегу. І коли "Час" на 8-ій сторінці хвалить вінніпегських Русинів (консервативних агентів) і висловлює надію, що той русинсько-польський союз і далі буде працювати в користь консерватив, то в редакційній статті достовірно пише:

"...Lecz oto w tej samej chwili, gdy odradzała się Polska — najwierniejsza jej strażnica kresowa, PRASTARY POLSKI LWÓW spruł serdeczną żywą krewią najlepszych swych synów".

"...W grzechocie karabinów, w ryku armat, w łunach pożarów, w jęku rannych, ujrzał ja Lwów w ów pamiętny listopadowy ranek 1918 roku. Jarzmo niemieckie miał on zmienić na HANIEBNE PĘTA HAJDAMACKIEJ DZICZY".

"...Dnia 22 listopada, po trzytygodniowych bohaterskich bo-

jach, Lwów znowu staje wolny i mimo poniesionych ofiar radośny, bo z macierzą swoją świętymi związany węzłami krwi, dobrowolnie dla niej przelanej — ZWIĄZANY JUŻ NA WIEKI".

"Гайдамацка дзіч" — каже "Час" на тих, яких українські патр-р-іоти в Канаді і по цілому світі називали героями.

І коли "Час" в редакційній статті називає всіх українських патріотів в Галичині і ту українську армію, що боролася за "prastary polski Lwów" "гайдамацькою дзічю", то на четвертій сторінці в тому самому числі він називає українських робітників у Вінніпегу "вуйками". За те-ж хвалить тих Русинів, що прийшли і вклонились польській шляхті і ксьондзам в Вінніпегу та висловлює надію, що праця в напрямку русинсько-польського об'єднання русинських наймитів далі буде провадитися.

"Żalować tylko trzeba, że za różno powstał związek Zjednoczonych Towarzystw, aby przeciwdziałać propagandzie komunistycznej. MIEJMY NADEJŚCIE, ŻE PRACA W TYM KIERUNKU PROWADZONA BĘDZIE NADDAJĄC NEUSTĘPLIWIE I WYDAJĄC POŻĄDANE WYNIKI".

"Час", dnia 2-go grudnia.)

Таку саму надію висловлюють і Русини з "Укр. Голосу". Ось порівняйте:

"Після такої проби можемо сміливіше дивитися у будучину і оскільки теперішня проба була невдачною, о спільні з довіром можемо пригтовуватися до нової проби — на наступний рік". ("Укр. Голос" з 2. грудня 1925.)

Так русинські панські наймити спільною мовою говорять з польською шляхтою проти свідомих і організованих українських робітників. Так українські хруні в Вінніпегу закотилися в багно польської шляхти, яка плоче їм в пику, називає їх брудними словами. Так ці хруні не поїмали оголосити своїх відозв в своїй пресі, щоб закрити своє чорне хруніство перед своїми власними прихильниками в Канаді і помістили ці відозви за власним підписами лише в пресі польської шляхти. Так вони навіть поїдалисували під тою відозвою імена людей, які не давали їм на це ні права, ні згоди.

Так роблять Ількови, Твердохліби, Стовоки, Даниловичі в Галичині, Осіпки на Волині, так зробили панські наймити і в Вінніпегу. Зробили те-ж, коли ті самі їх союзники зазивають тих, що склали свої голови в боротьбі за Львів, за Галичину в 1918 році — "гайдамацка дзіч".

Маєте ще ви, панове Русини, лице? — То втрійте його. Мейтї.

ДЕВ'ЯТИЙ РІК БОРОТЬБИ Й ПРАЦІ.

На днях оце працюючі маси Радянської України зі всіма народами С.Р.С.Р. відсвяткували 8-мі роковини Жовтневої революції.

В день свята підведено підсумки важкої боротьби й праці робітників і селян, що 8 років господарують самі в своїй країні, окружені зі всіх боків ворогами.

В Могилєво-Подільській окрузі відкрито 127-нових шкіл (3 жидівських і 2 польських) та 14 харчових пунктів для дітей.

В кожнім містечку, в кожнім селі в день 8-ої річниці Жовтня відкрито нову школу, хатучитальню, клуб або яке-небудь нове підприємство — млин, олійницю, електричну стачію (напр. село Петрівка на Катеринославщині), то що. Це в самий день свята.

А за цілий минулий рік щоденно відмічали нові й нові здобутки на трудовій і культурній полі.

Промисловість С.Р.С.Р. за останній рік зроста на 50 відсотків в порівнянні з попереднім роком і сьогодні досягає вже 72 відсотків довоєнного свого стану.

Сільське господарство виробило вже до 74 відсотків свого довоєнного стану. Цю допомогу, безперечно, останній 4 мільярди вврожай.

Оці досягнення працюючі Радянського Союзу не тільки бачуть, але й відчувають на кожнім кроці.

КОЛОЧКИ.

Арифметика Риппиді.

Після місських виборів в Вінніпегу Риппидя сіла і почала рахувати голоси, що їх дістав кандидат "молокососів" і кандидат русинсько-польського союзу, який числить з обох боків по п'ять тисяч членів.

Обчисливши голоси — Риппидя рішила: як-би Якимішак був дістав 2070 голосів, а Попович около 1,100, то Якимішак був би вибраний.

А коли-б Якимішак дістав був всі голоси з лівничого Вінніпегу, то тоді він був би тільки сам вибраний і більше ніхто — правда Риппидю?

Це називається — дурний думкою багатий.

Риппидя сердиться.

Як і треба було сподіватися, "Укр. Голос" називає вже своїх вчерашніх союзників, — греко-католиків — зрадниками.

Це він так піе на адресу українських робітників греко-католиків, а Божика і Комана хвалить.

Тим самим Риппидя признає, що її плонули в очі.

"По братньому".

"Укр. Голос" з 25. листопада називає польського шляхтича Сендяка чоловіком "славинського походження", а польська газета "Час" з 2. грудня пише, що Українці, то "гайдамацка дзіч".

Нічого собі союзники!

Радяться не визнавати Старосольського.

Кажуть, що як Риппидя з Лешинським прочитали в "У.Р.В." заяву др. Старосольського, оборонці і очевидця розстрілу Мельничука й Шеремети, то скликали спільну раду і рішили доказати, що др-ра Старосольського ніколи й на світі не було, нема й не буде.

Фантазія.

Пду у вулицю і стрічаюся з редактором "Укр. Голосу". А що ми в "приятельських відносинах", то поздоровкались і розговорилися.

Знаєте, — кажу я, — трохи тяжко вам доказати, що Анна Мельничук не сестра Степана Мельничука.

Але-ж прошу вас, — каже редактор, — вона зовсім не сестра, це-ж собі "онак дівчина".

Та власне, власне, що тільки дівчина може бути сестрою. Хлопцеві бути сестрою кому-б то не було не випадає — вперся-таки я.

Чим ви мені це докажете? — крикнув редактор.

Я й зовсім вам не докажу... Я тверджу.

А хто такий ви? — спитав мене редактор.

Я є я і більше ніхто — відповів я.

А я вам докажу, що ви не є ви...

Як, я не я? — спитав я здивований. — Хто-ж тоді я?

Ви не є ви, але ви є хтось інший! — сказав редактор підсовуючи окуляри.

Але-ж, прошу... Ви докажіть мені, що я не є я...

А ви докажіть мені, що ви є ви — перебив редактор.

На цьому наша фантастична розмова скінчилася.

Чи то лаж, зовсім ніякої розмови не було. Це просто фантазія збудована на дійсному мудруванні редактора "Укр. Голосу".

Куркулденко.

ОРИГІНАЛЬНИЙ ПРОТЕСТ.

В Тянь-Дзін (Китай) случилося, що трамвай переїхав на колесника (того, що їде на ровері) і він погив. Похорон з його тілом спинився на місці, де він погив. Труму положили на трамвайні шини і так довго не вступилися, доки трамвайне товариство не перепросило заплаканій вдови та не заплатило її відшкодування. Як це сталося, то Китайці забрали труму і поховали.

Ця заплакана-б компанія в такий спосіб відшкодування в демократичній країні? Не тільки не заплатила-б, але ще поліція арештувала-б і живих, що це зробили і метрвого.

В ГОЛЯНДСЬКІЙ ІНДІІ.

На Індійському океані лежать декілька великих, та малих островів: Ява, Суматра, Борнео. Вони знаходяться під гнітом Голяндців і тому звуться Голяндською Індією.

По своїй величині, Голяндська Індія, або Індонезія, як її іноді звуть, значно більша, як сама Голяндія і в чотири рази більша ніж Франція. Живуть там жовті народи: Малайці та Палуаси. Останні ще й досі лишилися диками, тоді як Малайці вже багато переняли у Европейців.

Всього населення біля 30 мільйонів.

Найбільше населення на острові Яві, який славився своїми заводами, що виробляють цукор.

Голяндська буржуазія жорстоко визискує місцеве населення, накладаючи на нього важкі податки.

Це довело до організації місцевої комуністичної партії, яка виступила на захист інтересів робітників проти місцевої та голяндської буржуазії.

Буржуазія відповіла терором, заслала комуністів на незаселені острови, але ніщо не спинило розпочаті боротьба.

Діти там, як і скрізь жорстоко визискуються. Більшість з них мусить працювати по заводах та кафеїнях, тютюнових і цукрових плантаціях (полях).

86 процент дітей зовсім не ходять до школи і вони навички залишаються неписьменними.

А ті діти, що вчать по школах, вивчають лише дисципліни, репії та те, що до влодоби буржуазії.

Школи для європейських дітей, добре пристосовані для навчання, а в школах для дітей робітників та селян нічого нема.

Там існують два типи шкіл: для дітей робітників та селян і для дітей тамошних кулаків та чиновників.

Влада витрачає на європейські школи для місцевого населення однакові кошти, в той час коли на 300 дітей тубильців приходить лише одна європейська.

На армію та флоту витрачається чотири рази більше ніж на народно освіту.

Через це в липні місяці 1921 року комуністи в місті Семерангі, вирішили організувати для дітей свої власні школи.

Робітники й селяне відгукнулись на відозву про будування своїх власних шкіл і на зібрані засоби, ця перша школа була швидко збудована і відчинена.

До школи в Семерангі з усіх країн з'їжджалися учні і швидко там їх було 200 осіб.

За рік до цієї школи, приєднались ще дев'ять других великих і малих шкіл з інших місцевостей, з загальною кількістю учнів в 1000.

Зараз кількість таких шкіл досягає до 40, з загальною кількістю учнів біля 3,000.

ТАКОЖ "НА СЛАВУ БОЖУ".

У Варшаві розбирають вже від кількох дїт найкращу варшавську будівлю — православний собор на Саскій площі. Мури дуже грубі і солидно збудовані, тому для їх знищення треба було ужити вибухових матеріалів.

Оноді до розбивання мурів ужили піроксиліни. Троха муру розбито, але крім того у всіх сусідніх кам'яних повилітали шибби, у великим європейським готелю (його не розбивають) трісла стіна. Зі стін у багатьох домах позлітали образи, а в міністерстві війни повилітали всі шибби. Школа вивисить десятки тисяч злотих.

Ранено також кілька проходжів осіб.